

Prenumerationspris

1 år Kr. 2.—

1/2 " " 1.—

Utgiven av Svenska Folkförbundet.

Redaktör: Andreas Stahl, Riddaregatan 3, Reval.

Utländst:

1/1 år Kr. 3.—

1/2 " " 1:50

Korkis skola.

Svenska Odlingens Väners svenska privatskola i Korkis, som öppnades strax efter det föreningen grundades, år 1909, har haft att kämpa med många svårigheter.

Under den ryska tiden gick det någorlunda bättre, ty då var det icke så svårt att få medel, och lärarlönerna voro ringa. Föreningen avlönade icke blott läraren med en lön, som var något högre än vanliga lärarlöner på landet, föreningen byggde också tillsammans med befolkningen en jämförelsevis bra skola. Även Padis kommun hjälpte till, så att skolan under de första åren stod sig gott.

Den estniska skolstadgan föreskriver, att elevantalet vid en minoritetsskola skall vara minst 20 — på öar 15 — för att staten skall vara förpliktad att underhålla en sådan skola. Elevantalet vid Korkis skola översteg under flera år icke 13 a 14, och därför har föreningen hela tiden måst sörja för anskaffande av medel till lärarön. Statslönen för en lärare är 80—120 kr. pr. månad, och en sådan summa har föreningen icke kunnat gå i land med. Läraren vid Korkis skola har fått nöja sig med mindre — naturligtvis till skada för hela saken.

Då nu elevantalet stigit till 25, ha åtgärder vidtagits för att få statslön till lärarinnan. Men den frågan har icke så lätt kunnat utredas. Synnerligen kraftigt motstånd har gjorts av någon herre i Harriens kretsskolstyrelse. Motståndaren påstår, att en svensk skola är överflödig för korkisborna, då de förstå estniska och där-

S. O. V:s ungdomsavdelning

„ENIGHET“

anordnar

FAMILJEAFTON

i Tyska flickgymnasiets lokal, Kentmanni tän. 6-a

(inne på gården)

lördag, den 6. dec. kl. 7 e. m.

PROGRAM:

Skådesp., tablå, folkdans m.m.

STYRELSEN.

för kunna besöka den närmaste estniska skolan på 8 km. avstånd. Det är emellertid något, som vi icke kunna gå med på. Genom att muntligt och skriftligt ha väddjat till kretsfullmäktige i Harrien, antog sista mötet svenskarnas förslag att uppta skolan i Korkis som officiell skola. Harriens skolstyrelse fick i uppdrag att ordna frågan. Men långsamt går det, ty skolstyrelsen är av annan åsikt än sin överman: Kretsfullmäktige, som upptogo skolan i de officiella skolornas förteckning.

Det har hela vägen varit svårigheter, men vi skola hoppas, att svårigheterna snart äro över. Det är illa, att vi icke utan kamp kunna få det anslag till skolan, som vi äro berättigade till.

Skolan arbetar, som sagt, i år med 25 elever. Till lärarinna har anställts fröken Lydia Einbluth, som tidigare undervisat vid Birkas.

N. B.

Estlands Vänner i Sverige.

Det finns ett arv, som är gemensamt för alla inom ett folk, såväl hög som låg, fattig som rik, och det arvet är modersmålet. Ingenting är mera ägnat att ena människor, ingenting är heller dyrbarare.

Kärleken till modersmålet är därför något självskrivet hos varje sunt folk.

I Estland ha vi en grupp bofasta svenskar, som trots svåra yttre påfrestningar troget bevarat svenskt språk och svensk kultur och som utgöra vår första och äldsta utpost för svensk odling i Österled. Den starka förtröstan i de ideella strävandena har försäkrat dem den framgång i arbetet, som många gånger varit förenat med svårigheter. Intresset för svenskarna i Estland har i moderlandet Sverige vuxit år från år, men så äro också Svenska Odlingens Vänner värda allt det stöd, de kunna få från Sverige.

Det namn, som outplånligt blivit inrstat i Estlandssvenskarnas historia, är Professor Wilhelm Lundströms, banbrytaren för allt arbete i svenskhetens tjänst. Estlandssvenskarna voro också de första, som blevo föremål för hans särskilda intresse, och efter bildandet av denna första koloni i Österled, har den allsvenska rörelsen under hans ledning utvecklats till den världsrelse, den i dag är.

En annan av våra Estlandssvenskars stora vänner är Generalkonsul Folke Bökman, som alltid haft levande intresse för den svenska kolonien i Estland, företagit flera resor dit över och är en verkligt varmhjärtad svensk-

Generalkonsul Folke Bökman.

hetsvän. När frågan om inrättandet av ett svenskt gymnasium i Estland fördes fram, donerade Generalkonsul Bökman 25.000: — kr. till realiserandet av denna vackra tanke. Under sina talrika resor i utlandet säger han sig aldrig ha träffat någon svensk koloni, som i likhet med svenskarna i Estland så bibehållit det svenska språket, och den gamla förbindelsen med moderlandet.

När hungersnöden hotade det lilla Runö, var det Generalkonsul Bökman som tog initiativet till en insamling, som räddade derna lilla folkspillra från svält och nöd.

Friherrinnan Louise Falkenberg, född Ekman, vars offervillighet och varma hjärta för andras nöd, är så väl bekant, räckte även nu en hjälpsam hand.

Bland dem som särskilt med stor frikostighet bidrogo till denna behjärtansvärda insamling voro grosshandlarna James Svensson och Bror Albrechtsson i Göteborg.

Från Skåne hade denna insamling, förmedlad av Sydsvenska Dagbladet, haft glädjen räkna med stora mängder spannmål, för vilket de förtjäna ett varmt tack.

Fröken Märta Lindquist har genom väckande artiklar i Svenska Dagbladet mycket bidragit till, att denna insamling omfattades med ett så allmänt intresse som den blev föremål för.

Här endast några namn i den långa raden av estlandsvänner i Sverige. Vi ha i ingressen till denna lilla artikel talat något om det, som enar ett folk och är gemensamt för ett folk, om ett arv, som heter vårt modersmål, och det arvet är ett dyrbart sådant.

Vårt modersmål — i denna värld
Vårt språkrör och vår andes svärd,
Vårt folks-kulturens sändebud
Så långt för oss det banar väg,
Och bryter mark och odlar teg,
Som stämman funnit ljud.

Hälsning från Canada.

Det är på förslag av en vän en äkta svensk-estlänning Mr. John Engman, från Ölbeck, Rikull, P. A. G., som jag gör min som jag tror första debut i Estländsk press. Tiderna i Canada äro så dåliga att det icke just nu kan varnas tillräckligt mycket för att resa över hit. Som Ni, kära landsmän, därborta i Estland veta, är immigrationen stoppad för en längre tid. Detta är orsakat på grund av arbetslösheten! Därför gör allt vad Ni kan för att varna dem som nu ha Canadafeber, och säg dem, att de kunna vänta i fem år, så går den över, ty före den tiden blir det ej skapliga tider i Canada! Sanna mina ord.

Men, det var om Er, kära landsmän som jag lärt beundra för Ert kämpande att bevara svenska språket, för Er kärlek till allt svenskt, jag skulla skriva. Bland dessa folk, från jordens alla länder är det Ni som likt Finlandssvenskarna, vilka även bevarat vår vackra språk, som vi svenskar här ute i jäktet beundra. Varhelts Ni äro, där finner man Edra lugna, härdade män, folk av vårt vackra, stolta folk, blod av vårt blod, som i samförstånd, i vördnad nämna Sverige, så som man lär sig, då man är långt borta från det land vi gemensamt, genom anor eller födsel respekterar.

Jag bringar min hyllning och hälsning till alla de svenskättlingar som jag med dessa rader när. Ni äro bärare av en kultur, som bliver uppskattad när den blir omplanterad i andra länder t. ex. Canada. Men just nu, glöm ej att Canada är ett land, där man icke kan vänta sig annat än mödor och besvär, därför betänk, att dessa ord äro av en, som känner Canada, dess seder, språk och bruk.

Med svensk hälsning till Estlandssvenskar.

Nils-Erik Johnson.

Konsertgudstjänst.

Med anledning av organistens i vår svenska kyrka, herr O. Hacker 25-åriga tjänstgöring avhölls söndagen den 9 ds. kl. 6 em. konsertgudstjänst i St. Mikaels kyrkan. Gudstjänsten inleddes med orgelso solo av jubilaren. Härefter framförde kyrkokören under ledning av jubilaren psalmen „Lov pris och ära,“ som harmoniskt fyllde vår gamla kyrka. Sedan följde duettsång „Söndagsmorgon“ av fru Fabian och fröken Lippand. Det var verkligen söndagsstämning i såväl melodien som tonen. Fröken Lippands mjuka sopran harmonierade väl med fru Fabians lena anpassande alt. Mäktigt klingade solosången Ps. 24: „Höjen, I portar . . . . utförd av frk. D. Pettersson. Operasångaren herr Kickas från Estonia sjöng tvenne hymner. Sällan ha vi i vår svenska kyrka fått höra en så kraftig, klangfull och ren tenor. Härefter talade prosten Engström i väl valda ord om kyrkosångens och musikens historia samt dess stora betydelse för det andliga livet. Programmet utfylldes med „Vår Gud är oss en väldig borg,“ av kyrkokören och solosång: „Ave Maria“ av fru Fabian. Det var ett i allo lyckat program och frambares härmed ett varm tack till jubilaren, arrangörer, och andra medverkande. Ett sorgligt faktum återstår att konstatera — våra svenskers liknöjdhet. Trost att konsertgudstjänsten i god tid meddelats i „Kustbon“ samt tillkännagivits från predikstolen hade blott ett 40-tal församlingsmedlemmar infunnit sig. Det är icke ofta vår kyrka har att bjuda på ett så rikligt och omväxlande program samt därtill utan någon bestämd avgift. Man kan icke vänta sig att arrangörer och medverkande skola eggas för liknande företag när publiken är så tunnsädd. Kollekten, som upptogs till församlingens bästa, lämnade i behållning kr. 24:85. Etter gudstjänsten hade kyrkorådet och kören ordnat gemensamt tebord för jubilaren, som även fick mottaga en mindre minnesgåva.

Riksdagen.

Som bekant har riksdagen nu vid höstterminen redan suttit nä-

got över en månad. Sällan har den första måndagen i oktober, riksdagens sedvanliga sammanträde till höstterminen, väntats med sådan spänning såväl i de politiska kretsarna som bland folkets bredare lager, som i år den 6 oktober. Politiska himlavalvet var mildt sagt moln-
betäckt, och det var icke blott oppositionen som fällde hårda ord utan även regeringspartiernas språkrör „Kaja“ och „Postimees“ skrädde icke heller uttrycken med att kritisera regeringens åtgärder. Pævaleht, som låtsas vara neutralt, men som i senare tider med frisk bris seglat i folkpartiets farvatten skriver dagen före riksdagens sammanträde bland annat: „Vi vill veta om de av regeringen företagna åtgärderna till förbättring av statens ekonomiska läge redan lämnat några positiva resultat eller se lovande ut för framtiden. Ha vi utsikter att i framtiden fränkomma våra ekonomiska svårigheter? Skola vi fortfarande och ytterligare inskränka, och i vad mån? Vi hoppas finna svar i riksäldstens anförande i morgon och i riksdagens svar. Bådadera borde vara rättframma ock sakliga, om folket fortfarande skall ha förtroende till regeringen och tillit till riksdagen.“ — Tiden kom, och åter visade det sig att intresset var stort. Åhörareläktaren var upptagen till sista plats likaså även ämbetsmannalogen för att inte tala om logen för tidningsmännen. Alla ministerrarna hade infunnit sig. Det kändes som elektricitet i luften när riksäldsten besteg talarstolen inför en fullsatt parlamentsal. Man väntade ju även svar på en hel del viktiga frågor: statskassan, rågmonopolet, Narva vattenfall, Estlands „lappo“, folkskolnätets omorganisering, tullförhöjningar etc. etc. Först meddelade riksäldsten att han förra året gjort ett försök till att hans tal skulle anses som ett festligt öppnande av höstterminens arbete, men insåg att detta redan förra året misslyckats. Detta år vill han emellertid icke göra ett nytt försök i den vägen, utan emotser gärna att hans anförande tages under diskussion, för regeringen har ingenting emot att avgå, ifall riksdagen anser, att tiden är mogen för regeringskris. Riksäldsten snarare anhöll därom, ty tänkte man, på regeringskris vore nu tiden inne,

då skulle den nya regeringen själv få utarbeta budgeten. Bland politiska händelser ansåg riksäldsten den så kallade „Lapporörelsen“ vara den viktigaste som hänt under sommarferierna. Men hade man väntat erhålla några närmare upplysningar beträffande orsaken, början och likvidation av densamma, blev man besviken. Här framfördes icke någon utförligare förklaring än man förut haft från pressen. Lika ytligt förbigingos även alla andra viktiga frågor. Narva vattenfall, som diskuterats i alla tidningar, icke minst bedömts i riksäldstens eget partiorgan „Waba Maa“, förbigicks helt enkelt med att ännu har ingenting ont hänt, officiellt har regeringen icke behandlat fallet och bygger någon privat, bär han själv ansvaret inför riksdagen. Lika ytligt behandlades nästan alla frågor och undra sedan på, att debatterna över riksäldstens anförande räckte till hela tre sammanträden. Mest var det dock oppositionen-socialdemokraterna som förde ordet, men saknades ej heller kritik från regeringspartiets sida.

Så talte och kritiserade även folkpartiets välkände ledare f. d. riksäldsten J. Tönison regeringens åtgärder samt yttrade vid slutet, att hans parti med sina 9 % i parlamentet icke är måttgivande i den vägen att de här vid lag kunna göra sig gällande. „Man kan icke säga noblesse oblige, utan ultra posse nemo obligatur—ansvaret sträcker sig ej över förmågan. Partiet försöker i framtiden medarbeta så länge som möjligt utan att kunna konstatera att läget förändrades ifall de handlade annorlunda. Märkas bör, att ingen av regeringspartiet framförde något till regeringens försvar. Framträdde en eller annan, så var det för att kritisera eller framkomma med fromma önskningar. I sitt slutreferat, där man hoppades att riksäldsten skulle försvara de anfall som gjorts under heta debatter inskränkte han sig till att i hetsat tempo gå till personligt anfall mot socialdemokraterna ledande män och deras gärningar för 10 å 12 år tillbaka. Detta framtvungade ett mindre önskvärt intermesso, mellan nuvarande riksäldsten och f. d. riksäldsten. A. Rei, vars svallvågor sträckt sig till dessa dagar och väl knappast någonsin komma att helt försvinna. Debatten slutade med vanlig över-

gångsformel; men en utomstående fick ovillkorligen intrycket att regeringens förtroendevotum fick bismak av ordspråket—i brist på bröd äter man limpa.

W.

Tack.

Härmed ber undertecknad få framföra sitt hjärtligaste tack till S:t Mikael församlingens kyrkoråd, kyrkokören samt till prostén H. Engström, dir O. Ingman och frk D. Pettersson jämte alla andra, som vänligen ihågkommit mig vid mitt 25-års tjänstjubileum.

O. Hacker,

Organist i S:t Mikaelskyrkan.

Rikull.

Det har blivit tradition att fira Gustaf Adolfs-dagen den 6 nov. Men denna gång var det utlyst att fira hjältekonungens minne den 7 nov.

En talrik skara, både unga och gamla, hade infunnit sig c:a 200 pers. i det rymliga bönehuset i Roslep från nästan alla kommunens byar. Dagen som kallas „svenska dagen“ var sannerligen äkta svensk. Salen var dekorerad i gult och blått, och från en mindre sal bredvid doftade det av kaffe och vetebröd.

De församlade hälsades välkomna av ordf. i S.O.V:s lokalstyrelse hr. A. Westerberg, varefter sjöngs unisont „Vår Gud är oss en väldig borg“ . . . Pastor Sven Danell talade i gripande ordalag om dagens betydelse, om Gustaf Adolf från vaggan till graven. Talaren skildrade bland annat konungen såsom en gudfruktig och ädel stridsman. Efter talet sjöngs konungens stridspsalm „Förfäras ej du lilla hop“ . . . Därefter följde ett par intressanta solosånger av lär. C. Blees, ackompanjerad av frk. A. Blees. Efter kaffepausen uppstämdes. Vårt land, vårt land . . ., som klingade högt och starkt. Därnäst följde uppläsning av mag. Häverty „I Augsburg“ och past. E. Rydén deklamerade på ett förträffligt sätt „Vintergatan“ av Z. Topelius och „Jakobi i Hebron“ av E. Boberg.

Den vällyckade festen avslutades med avsjungandet av Modersmålets sång.

Härmed frambäres ett hjärtligt tack till alla dem som, haft dekorationerna och det prydliga kaffebordet om hand. Särskilt tack

Med tack från Runö till Generalkonsul Bökman.

till pastorerna Danell och Rydén, vilka kraftigt bidro, till att festen fick äkta svensk prägel.

N-n.

Livet i Madrid förlamat. Generalstrejken har fullständigt lamslagit det offentliga livet i Madrid. Spårvägstrafiken är inställd och på den underjordiska järnvägen går endast några få tåg under stark militärbevakning. Samtliga teatrar, restauranger och kaféer ha stängts.

Bristen på livsmedel är redan kännbar. Grönsaker, mjöl och bröd kunna endast med största svårighet uppbringas. Tusentals nnevånare, som icke i tid skaffat föda, äro i största förlägenhet.

Ordningen har dock hittills icke nämnvärt störts. Endast framför ett bageri i en förstad kom det till sammanstötningar med polisen, som bombarderades med stenar.

De strejkande ha vid flere tillfällen tvingat med livsmedel lastade bilar, som voro på väg till staden, att vända om, så att kalleripatruller måste utkommen-

deras för att skydda livsmedelstransporten.

Ett trettiotal agitatorer bland de strejkande, som upphetsat befolkningen, ha anhållits.

Studenterna, som stå på de strejkandes sida, hissade på söndagen en röd flagga på universitetsbyggnaden och bombarderade polisen med stenar.

Premiärminister Berenguer har konfererat med kung Alfonso och de övriga kabinettsmedlemmarna.

Pansartåg mot „Kulakerna.“

Jaunakas Sinas meddelar, att den kanonad och gevärseld, som under de senaste två veckorna tidvis förnummits i Lettlands östra gränsområden från Ostrovhället i Ryssland, få sin förklaring genom underrättelser av flyktingar, som under de senaste dagarna kommit över gränsen. Enligt dessa flyktingars uppgifter hava under ett par veckor oavbrutna skarpa strider pågått mellan rödgardister och bönder i Ostrovgebitet, som vägrat utlämna spannmål och inträda i de kollektiva lantushållen. I början hade bönderna övertaget, men därpå sändes till hjälp åt rödgardisterna pansartåg, som begynte

bombardera de upproriskas byar vilka ödelades. De stora byarna Jelino, Julino och Dubki ha totalt förstörts och flere smärre byar ha delvis lagts i grus. Prästerna i byarna Jelino och Dubki hängdes, liksom flere av böndernas ledare. Fångelserna i Ostrov och Pskov äro fullsatta av upproriska bönder.

Den ömtåliga femårsplanen. Elva tjänstemän och arbetare vid Aseas stora fabriker i Jaroslavl ha enligt meddelande från Moskva under senaste tiden häktats, anklagade för brott mot den s. k. 5-årsplanen. Samtliga de häktade — åtta äro tjänstemän och tre arbetare — äro ryska undersåtar.

Hbl.

Rådsbeskickningen i Riga ofredad. Under en av de senaste nätterna kastades stenar mot fönstren i rådryska beskickningen, varvid två fönster söndrades. På grund av den rådande svåra stormen observerade den posterande polisen icke stenkastarna. En representant för utrikesministeriet besökte rådryska beskickningen och framförde ett beklagande samt meddelade, att vederbörande polis kommer att straffas för ouppmarksamhet. Polismyndigheterna ortsätta spaningarna efter de skyldiga.

Canada-brev för Kustbon.
Tjuvåka på tågen.

(Riding the freights)

Översättning av Nils Erik Johnson, Från The Winnipeg Free Press, Winnipeg, Man., Canada.

Signaturen „F. A. M“ käserar i The Winnipeg Free Press av den 20 Augusti 1930. Då det är en betydande tidsbild, speciellt för det av arbetslösa, överfyllda Canada, överlämnas denna översättning till Edra ärade läsare.

Varje natt under de gångna veckorna har överföringen av det immigrerande folket pågått. Från alla delar av det väldiga Canada möta de upp i en ständig ström i Winnipeg — Västra Canadas smältdegel. Skälet för denna uppsjö av „resande“ är naturligtvis att finna i den nuvarande oerhörda arbetslösheten och icke i några officiella lustresor ut till de västra skördefälten.

Dessa män äro „beating“ tjuvåkande, ut till sina respektive destinationer, genom att hoppa upp på „The Hobo Specials“ eller „Luffarnas Speciella“, som

man kallar gotsdågen. Endast ett fåtal taga risken att embarkera å tagen under dagen. Straffet „30 dagar“ eller „Tre månader“, är ej vidare inbjudande. Majoriteten väljer tidpunkten för „avresan“ då nattens skuggor hava fallit, för att sålunda undgå järnvägspolisens argusögon.

Vid foten av McPhillips Street's järnvägsövergång invänta män och pojkar, av alla folk och stammar, passerande posttåg. De synas här och där ensamma, eller i lag om två eller tre, vandrande längs järnvägen mot samma mål. På en sträcka av tvenne huskvarter ligger gatan i mörker. Männen, som önska skydd av mörkret släcka gatu-lyktorna genom att slå de elektriska ledningstrådarna åt sidorna, och dymedelst förorsaka avbrott i den elektriska strömmen.

En del ligga i diken eller på bangården, gömda mellan gods-vagnar. Andra åter gå ungefär en fjärdedels mil ut, förbi Rugby signaltorn. Alla tala i dämpad ton. De, vilka röka, dölja cigarettens glöd för att förebygga att bliva sedda av någon posterrande „bull“-polis.

Före godstågens ankomst kan man få se de „resande“ samtala med sina vänner, som följa dem till tåget. Ibland får man se hustrur, som taga avsked av sina män på denna plats, innan de lämna staden för att „tjuvåkande“ resa ut för att söka arbete för familjens uppehälle.

Dessa män äro klädda i overalls. „Canadas nationaldräkt“, blåa skjortor, sweaters eller jackor. En glad, ung kamrat, som röker en „Tailor Made“ bär ljusa flannelbyxor, goda kängor, en vit skjorta och en blå jacka, samt

synes uppskatta utsikten av att få „resa“ utan att behöva betala. En och annan bär ryggsäck, som väl i de bästa fall innehåller ett skifte underkläder. Några föra med sig bröd, konserverat fläsk och bönor.

Majoriteten av dessa män draga sig västöver för att söka arbete. Några få söka äventyr, och försöka sin lycka genom att tjuvåka på järnvägarnas bekostnad. I bland händer det, att en verklig luffare tröttnas av „resorna“, men det är sällan. Man finner pojkar som tröttnat på att stanna hemma — „lockade ut av skördearbetets tjusning.“

Sittande i diket finner jag en barkad gammal man, som har trampat landsvägen i tio år, under skördetiden, på jagt efter arbete. Då och då äro hans drag belysta av glöden från cigaretten, uppenbarande ett skrynligt, gammalt ansikte. Efter det vi blivit bekanta accepterar han en cigarett. „Jag har sannerligen rest i mina dagar“, säger han „över hela detta väldiga land, från kust till kust. Aldrig tillföre såg jag så mycket folk draga västerut, inte tillnärmelsevis, på mycket länge. Godstågen äro överfyllda med män som utgöra s. k. flytande befolkning, d. v. s. hemlösa.“

Är det farligt att tjuvåka på järnvägarna? „Kanske, jag vet inte; själv har jag icke mött med någon olycka. Det är förstas hårt för en begynnare som fått ett grepp om en vagnsstege, om han lättar sitt tag för att finna en bättre plats. Om du funnit plats mellan tvenne vagnar och söker gå över kopplingarna, kan ett enda felsteg betyda — H A L L Å S T P E T E R !“

I Winnipeg avgå trenne godståg under natten. Ett avgår 9:30

e. m. Det andra 11:30 e. m. och „Gamla Svarta Katten“ skramlar iväg omkring klockan 12:30 på natten. Du är i Brandon kl. sex på morgonen, om du „tager“ godståget kl. 9:30 e. m.

„Vi finna vår mat varhelst vi kunna“ säger den gamle. „En del tramps föra bröd och bönor; andra åter göra besök i „grön-saksträdgårdarna“ på båda sidor om järnvägslinjen. Det är ganska hårt att passera en del städer. Folk klaga över det tiggeri, som de vilka äro „på bommen“, göra sig skyldiga till, och polisen jagar luffarna i sin tur.“

Tjuvåka flickor på godstågen? Nej, det är vanligen för hårt för dem.

Men jag såg ett par kliva på ett godståg för några dagar sedan. För en tid sedan försökte sig en flicka på att tjuvåka, men slant och föll av. Någon som promenerade järnvägslinjen fram, fann henne nästa dag. Hennes kropp var förstas manglad och massakrerad. Hon kom från British Columbia och hann så långt som till Alberta.“

Den långt utdragna visselsignalen höres från det annalkande godståget. Med dess eldsögon kastande ett bjärt skimrande ljus stannar det, inväntande signalen „klart“ från signaltornet. Män springa i alla riktningar. Icke ett ljud utom lokomotivets pustande är märkbart. Lilla signalen visar vitt. En långt utdragen skarp vissling. Hjulen spinna mot rälsarna. Ett ständigt ökande av lokomotivets hastighet förmärkes, lämnande mig och den omgivande världen i mörker. Icke ett ljud bryter tystnaden . . .

Återigen har en kontingent av landsvägens riddare begivit sig i väg — från Winnipeg.

Nils Erik Johnson.

CARL FREDRIKS BIERSTUGA

Hantverkargatan 17.
NORRKÖPING

REKOMMENDERAS.

RESTAURANT D A M B E R G

MATSALEN I TR. STOCKHOLM. REKOMMENDERAS

Beställningar av bord N. 12911. N. 6285.

Hamnrestauranten Motala

Belägen vid hamnen.

Fullständig servering. Gott bord.

Billiga priser.

Kinna.

Fredriksson & Abrahamsson, Kinna

Tillverkar och försäljer:

GARDINER, BOMULLS-, YLLE- & LINNEVÄVNADER samt YLLETRIKÅ

RESEEFFEKTAFFÄREN VÄSKAN

Kungsgatan 23

STOCKHOLM

Vildskinn Räv, Utter, Mård, Hermelin. Ekorre, Hare och Kanin uppköpas till allra högsta pris. Vi betala högsta priser, då skinnen huvudsakligen äro för egen fabrikation. Prislista sändes mot porto.

FCUGSTEDTS PÄLSVARUFABRIK Malmö 4

Vid besök i Norrtälje rekommenderas

Stadshotellet

Innehavare Direktör B. O. Lagermark
Musik under sommarmånaderna.

P E H R N I L S O N

Byggnadsentreprenör, Stockholm

Husbyggnader — Reparationer

Tel. 6803 Eriksbergsgatan 16 Tel. Norr 6803.
Nybyggnaden, Svevägen 77 Tel. Vasal4577

STADSHOTELLET HEDEMORA

Rekommenderas. Modernt

Hotell & Restaurang.

Fullständiga rättligheter Tel. Namnanrop

Reserverad annonsplats

Bierstugan i

Spångbacken, Norrköping.

Rekommenderar sina vältempererade maltdrycker.

„Besök Borås“

Överum

är namnet, som garanterar verklig kvalitet å plogar och plogdelar.

BANAN-LINJEN

STOCKHOLM — ROTTERDAM

Snabbaste frakt- o. passagerarlinje

Betald annonsplats
Reserverad annonsplats

Slite Cement
och kalk A. B. Slite

Påshällaviks Gästgivaregård

Rekommenderas
(Ruth Nilsson) Tel. 45.
Klubbrum för mindre sällskap till humana pris. Nyinredda restauranterlokaler. Beställning på supéer o. middagar mottagas tacksamt.

Stadshotellet, Hudiksvall

rekommenderas
Förstklassiga rum med varmt o. kallt vatten. Utmärkt restaurant med fullständiga spriträttigheter. Ny-renoverad. Tel.: **Namnansrop**. Direktion: **Possman**.

FERD. AHLSTRÖM

Norrköping
Fläsksalteri o. Charkuterifabrik Kött- och Charkuterivaror i parti och minut
R. T. 4300,240.

A. SVENSSONS EFTR.

Klädes- och Skrädderiaffär
Herrkonfektion Telefon 1 10
KARLSTAD Rekommenderas

Hushållsgods av
Handdekorerade Fajanser
Bobergs Fajansfabrik
Gävle

ORSA KÄTTINGFABRIK

ORSA (Innehavare: Järnhandl. Birger Olsson)
Tillverkar Kätting och Flottningssmidan även som Specialkätting för olika ändamål.
EXCENTERKOPPLET All kätting provas och utföres av prima svenskt specialjärn. Infordra offert. Telefoner 9 och 1 94

BEGÄR UTTRYCKLIGT

„Gefle
Makaroner“!

STADSHOTELLET

HUDIKSVALL rekommenderas. Förstklassiga rum med varmt och kallt vatten. Utmärkt restaurant med fullständiga spriträttigheter. Nyrenoverat. Tel.: **Namnansrop**. Direktion: **C Possman**

LINKÖPING

Nils LINDES SKOSMÖRJA
i parti och minut. Prova och dö. Varan talar för sig själv. Telefon 93.

HOTEL **EXCELSIOR** HOTELL
Birgerjarsgatan 35, Stockholm (K.F.U. M:s hus)
Rikstelefon o. telegramadress:
EXCELSIOR

A.-B. BJÖRKLUNDS Nejlkeodlingar i Hammar Kristjanstad. Landets största specialodling i sitt slag: **NEJLIKOR**
alla variationer erhållas hos varje blomsterhandlare i riket.

Svenska bomullsflaggor

till utlandet direkt från fabriken, inom Sverige genom handl. i branschen
Gefle Manufaktur A.-B Strömsbro.

LUNDA TVÄTTINRÄTTNING

Innehavare: **Aug. Gustavsson**
Telefoner: Drottningholm 20 och 160.

REKOMMENDERAS

Omsorgsfullt arbete o. humana priser.

STORA HOTELLET, Linköping. Innehavare: Fru **Jenny Klingbom**, Post-, telegram- & telefonadress: Stora Hotellet-Linköping. Intern. hotellcode. 38 rum med 50 bäddar. **Priser:** Enkelrum från 5.— kr. Dubbelrum fr. 10.— kr. Lunch fr. 2:50 kr. Middag fr. 3.— kr. Supé fr. 3.— kr. Sprit — Vin — Öl.

Bland rostat kaffe intager

SVEABLANDNING

främsta plasten. Partiförsäljare:
ENGWALL HELLBERG Aktiebolag, Gefle.

Rör och rördelar sanitetsgods armatur

för gas, vatten och ånga
värmepannor och radiatorer, pumpar

A.-B. Rylander & Asplund
Stockholm

BORLIND, BERSEN & C:o GÖTEBORG

Skeppsmäklare Speditörer
Telegr.-aad.: "Borlinds". — Tel. 1097, 1393, 3769, 5806, 59 3 & 7542, linjeväljarsystem.

HOTELL OCH KÄLLAREN TENNSTOPE

Stora Vattugatan 8, STOCKHOLM
Hotellet: Norr 5572, 5573, 5574, 5575
Restaur.: Norr 7812, Kont. 8793, Tamb. 5980
God mat. Billiga rum

GAMLA Y XOR

omstålas med prima eggstål fort och till billigt pris vid
Arvika Redskapsfabrik, Arvika

GULD TVÅLFLINGOR

Bästa tvättmedel för YLLE, SIDEN SPETSAR och alla ömtåliga tyger
Malmö Oljeslager & Hoppachs Såpfabrik A.-B.
Kungl. Hovleverantör. Tel: 1345, 2434, 1762

Vid besök i Växiö rekommenderas JÄRNVÄGSRESTAURANTEN

sitt erkänt goda kök. Fullständig spritservering. Förstklassig musik. På sommaren enda platsen i staden för härlig parkservering.
God plats för bilar.

BESÖK NYKÖPING

BESÖK HUDISKVALL

Byggmästare **O. Johansson**
HUSKVARNA
Nybyggnader — Betongarbeten

Stjärnans Toalettpapper

J. A. Hedberg & C: o, Aktiebolag
Tegnégaten 15. Stockholm
Telefon: Norr 31420 växel (2261)

GÖTA CIRKULÄRSÄGVERK,

ENKLA KANTVERK
lönar sig att inköpa från oss. Vi tillverka sedan många år dylika och garanterar ett so it utförande. Infordra priser och cirkulär.
BRUNNKVIST KVARNFABRIK, Kungsör

W. E. JUST

Blekeri, Färgeri, Merserisation.
Rt. 148. **BORÅS** Rt. 2148

GUSTAF SJÖBERGS

KONDITIONER — Norra Rådmanngatan 10.
REKOMMENDERAS

Tiderna förändras

och vi med dem. Det är ett jättesteg från Einar Tambaskällvers bäge till flintläsgeväret. Farfarsfar ansåg knallhattsmuskedundret som ett teknikens mästerverk. Farfar kunde ej tänka sig något mera fulländat än tändstiftsgeväret med de väldiga hanarna, och far höll styvt på sin Lefauchoux med centralantändning. Jägaren av i dag gillar endast Hammerlessgevären och bland dessa sätter han främst Husqvarna Hammerless.

Om du vill att för din knall skola dimpa knall och fall änder, hårdskjutna som gäss, köp

HUSQVARNA HAMMERLESS

HUSQVARNA VAPENFABRIKS A.-B.
HUSQVARNA.

HOLMBLOMS

KAPPOR, DRÄKTER

NORRMALMSTORG

Tel. N. 561 **STOCKHOLM** Rikst. 9255

Jönköpings stads och läns sparbank

Stiftad 1831.

Huvudkontor i JÖNKÖPING. Avdelningskontor Jönköping, Huskvarna, Norrahammar, Smålands Taberg.

„Besök Katrineholm“

Restaurant Runan

Sundsvalls popu läraste restaurant

HEMTREVVLIGFESTVÄNING

Förträfflig mat. Billigaste priser

Mc CORMICK-DEERING INTERNATIONAL

LANTBRUKSMASKINER

BRUKET BÄST - I LÅNGDEN BILLIGAST
BEGÄR KATALOGER!

AKTIEBOLAGET

INTERNATIONAL HARVESTER Co.

NORRKÖPING MALMÖ

EGONLINEN uppehåller regelbunden trafik Göteborg med alla mellanliggande svenska hamnar till **KARLSKRONA—DÄNZIG—LIBAU—RIGA—REVAL—HÄLSINGFORS.**